



## พระราชบัญญัติ

ว่าด้วยเอกสิทธิและความคุ้มกันทางกงสุล

พ.ศ. ๒๕๕๑

### ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๑

เป็นปีที่ ๕๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยเอกสิทธิและความคุ้มกันทางกงสุล

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติว่าด้วยเอกสิทธิและความคุ้มกันทางกงสุล พ.ศ. ๒๕๕๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้รัฐผู้ส่งคณะทำการทางกงสุล สถานทำการทางกงสุล หัวหน้าสถานทำการทางกงสุล เจ้าพนักงานกงสุล ลูกจ้างทางกงสุล สมาชิกในคณะเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริการ บุคคลในครอบครัวของสมาชิกในสถานทำการทางกงสุล และสมาชิกในคณะคนรับใช้ส่วนตัว รวมตลอดถึงสถานที่ บรรณสารทางกงสุล และบรรดาทรัพย์สินของสถานทำการทางกงสุลและของสมาชิกในสถานทำการทางกงสุลหรือของบุคคลในครอบครัวของสมาชิกในสถานทำการทางกงสุล ตามที่ระบุไว้ในอนุสัญญากรุงเวียนนา

ว่าด้วยความสัมพันธ์ทางกงสุล ซึ่งทำเมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๐๖ ท้ายพระราชบัญญัตินี้  
ได้รับเอกสิทธิและความคุ้มกันทางกงสุลตามที่กำหนดไว้ในอนุสัญญาดังกล่าว

มาตรา ๔ เอกสิทธิและความคุ้มกันทางกงสุลตามมาตรา ๓ อาจถูกเพิกถอนหรือถูกจำกัด  
เสียทั้งหมดหรือบางส่วนได้ตามหลักกติกายกเว้นปฏิบัติ ตามประเพณีปฏิบัติทางกงสุล หรือตามที่กำหนด  
ในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ชวน หลีกภัย

นายกรัฐมนตรี

## อนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยความสัมพันธ์ทางกงสุล

### รัฐภาคีแห่งอนุสัญญานี้

โดยระลึกว่า ได้มีการสถาปนาความสัมพันธ์ทางกงสุลระหว่างประชาชนของชาติต่างๆ ตั้งแต่โบราณกาลมา

โดยคำนึงถึง ความมุ่งประสงค์และหลักการของกฎบัตรสหประชาชาติ เกี่ยวกับความเสมอภาคทางอธิปไตยของรัฐ การธำรงสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ และการส่งเสริมความสัมพันธ์ฉันมิตรระหว่างชาติ

โดยพิจารณาว่า ที่ประชุมของสหประชาชาติในเรื่องการติดต่อและความคุ้มกันทางทูต ได้ลงมติรับอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยความสัมพันธ์ทางทูต ซึ่งได้เปิดให้ลงนามกันเมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ค.ศ. ๑๙๖๑

โดยเชื่อว่า การมีอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยความสัมพันธ์ทางกงสุล เอกสิทธิและความคุ้มกัน จะมีส่วนช่วยพัฒนาความสัมพันธ์ฉันมิตรระหว่างชาติด้วย แม้ระบบรัฐธรรมนูญและสังคมของชาติเหล่านั้นจะแตกต่างกัน

โดยตระหนักว่า ความมุ่งประสงค์ของเอกสิทธิและความคุ้มกันเช่นว่านี้ มิใช่เพื่อเป็นคุณประโยชน์แก่ตัวบุคคล แต่เพื่อประกันการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพของสถานทำการทางกงสุลในนามรัฐของตน

โดยยืนยันว่า กฎเกณฑ์แห่งกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศคงใช้บังคับต่อไปในเรื่องที่มิได้กำหนดไว้อย่างชัดเจนโดยบทบัญญัติของอนุสัญญานี้

ได้ตกลงกันดังต่อไปนี้

### ข้อ ๑

#### บทนิยาม

๑. เพื่อความมุ่งประสงค์ของอนุสัญญานี้ ให้ถ้อยคำต่อไปนี้มีความหมายตามที่ได้กำหนดไว้ข้างท้ายนี้

(ก) “สถานทำการทางกงสุล” หมายถึงสถานกงสุลใหญ่ สถานกงสุล สถานรองกงสุลหรือสำนักตัวแทนทางกงสุลใดๆ

(ข) “เขตกงสุล” หมายถึงเขตพื้นที่สำหรับการปฏิบัติหน้าที่ทางกงสุล ที่ได้กำหนดไว้ให้แก่สถานทำการทางกงสุล

- (ค) “หัวหน้าสถานทำการทางกงสุล” หมายถึงบุคคลที่ได้รับมอบหน้าที่ให้กระทำการในฐานะนั้น
- (ง) “เจ้าพนักงานกงสุล” หมายถึงบุคคลใด รวมทั้งหัวหน้าสถานทำการทางกงสุลที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ทางกงสุลในฐานะนั้น
- (จ) “ลูกจ้างทางกงสุล” หมายถึงบุคคลใดที่ได้รับการว่าจ้างให้ทำงานในด้านธุรการหรือวิชาการของสถานทำการทางกงสุล
- (ฉ) “สมาชิกในคณะเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริการ” หมายถึงบุคคลใดที่ได้รับการว่าจ้างให้ทำงานในด้านบริการรับใช้ของสถานทำการทางกงสุล
- (ช) “สมาชิกในสถานทำการทางกงสุล” หมายถึงเจ้าพนักงานกงสุล ลูกจ้างทางกงสุล และสมาชิกในคณะเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริการ
- (ซ) “สมาชิกในคณะเจ้าหน้าที่กงสุล” หมายถึงเจ้าพนักงานกงสุล นอกจากหัวหน้าสถานทำการทางกงสุล ลูกจ้างทางกงสุล และสมาชิกในคณะเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริการ
- (ฌ) “สมาชิกในคณะคนรับใช้ส่วนตัว” หมายถึงบุคคลใดที่ได้รับการว่าจ้างให้ทำงานเฉพาะในด้านรับใช้ส่วนตัวของสมาชิกในสถานทำการทางกงสุล
- (ญ) “สถานที่ทางกงสุล” หมายถึงอาคาร หรือส่วนของอาคารและที่ดินซึ่งอาคารตั้งอยู่ ซึ่งใช้โดยเฉพาะเพื่อความมุ่งประสงค์ของสถานทำการทางกงสุล โดยไม่คำนึงถึงกรรมสิทธิ์
- (ฎ) “บรรณสารทางกงสุล” รวมถึงกระดาษเอกสาร เอกสาร หนังสือติดต่อกัน หนังสือ फिल्म เทปบันทึก และทะเบียนทั้งปวงของสถานทำการทางกงสุล รวมทั้งกุญแจรหัสและรหัสบัตรดัชนี และเครื่องเรือนใดซึ่งมุ่งใช้สำหรับคุ้มครองหรือเก็บรักษาสิ่งของเหล่านั้น

๒. เจ้าพนักงานกงสุลมีสองประเภท คือ เจ้าพนักงานกงสุลอาชีพ และเจ้าพนักงานกงสุลกิตติมศักดิ์ บทบัญญัติของหมวด ๒ ของอนุสัญญานี้ใช้กับสถานทำการทางกงสุลที่มีเจ้าพนักงานกงสุลอาชีพเป็นหัวหน้า บทบัญญัติของหมวด ๓ บังคับกับสถานทำการทางกงสุลที่มีเจ้าพนักงานกงสุลกิตติมศักดิ์เป็นหัวหน้า

๓. สถานภาพเฉพาะของสมาชิกในสถานทำการทางกงสุลซึ่งเป็นคนชาติหรือเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ถาวรของรัฐผู้รับ จะอยู่ในบังคับของข้อ ๗๑ ของอนุสัญญา

หมวด ๑

ความสัมพันธ์ทางกงสุลโดยทั่วไป

ตอน ๑

การสถาปนาและการดำเนินความสัมพันธ์ทางกงสุล

ข้อ ๒

การสถาปนาความสัมพันธ์ทางกงสุล

๑. การสถาปนาความสัมพันธ์ทางกงสุลระหว่างรัฐมีขึ้นด้วยความยินยอมซึ่งกันและกัน
๒. ความยินยอมที่ให้แก่การสถาปนาความสัมพันธ์ทางทูตระหว่างรัฐสองรัฐมีนัยเป็นความยินยอมเพื่อการสถาปนาความสัมพันธ์ทางกงสุลด้วย เว้นแต่แถลงไว้เป็นอย่างอื่น
๓. การตัดความสัมพันธ์ทางทูตจะไม่ใช่การตัดความสัมพันธ์ทางกงสุลไปด้วยในตัว

ข้อ ๓

การปฏิบัติหน้าที่ทางกงสุล

สถานทำการทางกงสุลปฏิบัติหน้าที่ทางกงสุล คณะผู้แทนทางทูตก็ปฏิบัติหน้าที่นี้ได้เช่นกัน ตามบทบัญญัติของอนุสัญญานี้

ข้อ ๔

การจัดตั้งสถานทำการทางกงสุล

๑. สถานทำการทางกงสุลอาจจัดตั้งขึ้นได้ในอาณาเขตของรัฐผู้รับด้วยความยินยอมของรัฐผู้รับนั้นเท่านั้น
๒. รัฐผู้ส่งจะกำหนดที่ตั้งและชั้นของสถานทำการทางกงสุลและเขตกงสุล ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความเห็นชอบของรัฐผู้รับ
๓. รัฐผู้ส่งอาจเปลี่ยนที่ตั้งและชั้นของสถานทำการทางกงสุลหรือเขตกงสุลในภายหลังโดยความยินยอมของรัฐผู้รับเท่านั้น

๔. ถ้าสถานกงสุลใหญ่หรือสถานกงสุลปรารณาจะเปิดสถานรองกงสุลหรือสำนักตัวแทนทางกงสุลขึ้นในท้องถิ่นอื่นนอกจากท้องถิ่นที่สถานกงสุลนั้นเองได้ตั้งอยู่ จะต้องได้รับความยินยอมของรัฐผู้รับด้วย

๕. การเปิดที่ทำการซึ่งประกอบเป็นส่วนหนึ่งของสถานทำการทางกงสุลที่มีอยู่แล้วขึ้นในที่อื่นนอกจาก ณ ที่ตั้งของสถานทำการทางกงสุลนั้น จะต้องได้รับความยินยอมอย่างชัดแจ้งล่วงหน้าของรัฐผู้รับด้วย

#### ข้อ ๕

#### หน้าที่ทางกงสุล

หน้าที่ทางกงสุลประกอบด้วย

- (ก) ค้ำครองผลประโยชน์ของรัฐผู้ส่งและของชนชาติของรัฐผู้ส่ง ทั้งบุคคลธรรมดาและองค์กรที่จัดตั้งขึ้นในรัฐผู้รับ ภายในขอบเขตที่กฎหมายระหว่างประเทศอนุญาต
- (ข) เพิ่มพูนการพัฒนาความสัมพันธ์ทางพาณิชย์ เศรษฐกิจ วัฒนธรรมและวิทยาศาสตร์ระหว่างรัฐผู้ส่งกับรัฐผู้รับ และส่งเสริมความสัมพันธ์ฉันมิตรระหว่างกันในทางอื่นตามบทบัญญัติของอนุสัญญานี้
- (ค) สืบให้แน่ด้วยวิถีทางทั้งปวงอันชอบด้วยกฎหมายถึงสภาวะและพัฒนาการของสภาพทางพาณิชย์ เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และวิทยาศาสตร์ของรัฐผู้รับ แล้วรายงานไปยังรัฐบาล ของรัฐผู้ส่ง และให้ข้อมูลแก่บุคคลที่สนใจ
- (ง) ออกหนังสือเดินทางและเอกสารเดินทางให้แก่ชนชาติของรัฐผู้ส่ง และตรวจลงตราหรือออกเอกสารที่เหมาะสมให้แก่บุคคลที่ประสงค์จะเดินทางไปยังรัฐผู้ส่ง
- (จ) ช่วยเหลือชนชาติของรัฐผู้ส่ง ทั้งบุคคลธรรมดาและองค์กรที่จัดตั้งขึ้น
- (ฉ) ทำหน้าที่โนตารีและนายทะเบียนราษฎรและในฐานะหน้าที่อื่นที่คล้ายกัน และปฏิบัติหน้าที่ที่มีลักษณะด้านปกครองบางประการ โดยมีเงื่อนไขว่า หน้าที่นั้นไม่ขัดกับกฎหมายและข้อบังคับของรัฐผู้รับ
- (ช) พิทักษ์รักษาผลประโยชน์ของชนชาติของรัฐผู้ส่ง ทั้งบุคคลธรรมดาและองค์กรที่จัดตั้งขึ้น ในกรณีที่มีการรับมรดกในอาณาเขตของรัฐผู้รับตามกฎหมายและข้อบังคับของรัฐผู้รับ
- (ซ) พิทักษ์รักษาผลประโยชน์ของผู้เยาว์และบุคคลหย่อนความสามารถอื่นซึ่งเป็นชนชาติของรัฐผู้ส่ง ภายในขอบเขตที่ได้กำหนดไว้โดยกฎหมายและข้อบังคับของรัฐผู้รับ โดยเฉพาะในกรณีที่ต้องมีการใช้อำนาจปกครองหรือดูแลผลประโยชน์ใดในส่วนที่เกี่ยวกับบุคคลเหล่านั้น

- (ฉ) เป็นตัวแทนหรือจัดให้มีผู้แทนที่เหมาะสมสำหรับคนชาติของรัฐผู้ส่งในศาลและหน่วยงานอื่นของรัฐผู้รับ เพื่อความมุ่งประสงค์ที่จะให้ได้มาซึ่งมาตรการชั่วคราวสำหรับการรักษาสิทธิและผลประโยชน์ของคนชาติเหล่านี้ไว้ตามกฎหมายและข้อบังคับของรัฐผู้รับ ในกรณีที่คนชาติเหล่านี้ไม่สามารถปกป้องสิทธิและผลประโยชน์ของตนในเวลาอันเหมาะสมได้ เพราะเหตุของการไม่อยู่หรือเหตุอื่นใด ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับหลักปฏิบัติและวิธีดำเนินการที่ใช้อยู่ในรัฐผู้รับ
- (ญ) ส่งเอกสารทางศาลและเอกสารที่มีใช้ทางศาลหรือปฏิบัติตามหนังสือร้องขอของรัฐผู้ส่ง ที่ขอให้สืบพยานให้แก่ศาลของรัฐผู้ส่งตามความตกลงระหว่างประเทศที่ใช้บังคับอยู่ หรือในกรณีที่ไม่มีข้อตกลงระหว่างประเทศเช่นว่านั้น โดยวิธีอื่นใดที่สอดคล้องกับกฎหมายและข้อบังคับของรัฐผู้รับ
- (ต) ใช้สิทธิควบคุมดูแลและตรวจสอบเรือที่มีสัญชาติของรัฐผู้ส่ง และเครื่องบินที่จดทะเบียนในรัฐนั้น และลูกเรือตามกฎหมายและข้อบังคับของรัฐผู้ส่ง
- (ด) ให้ความช่วยเหลือแก่เรือและเครื่องบินที่ระบุไว้ในอนุวรรค (ค) ของข้อนี้และแก่ลูกเรือ บันทึกการให้ถ้อยคำเกี่ยวกับการเดินทางของเรือ ตรวจสอบและประทับตราเอกสารเรือ และดำเนินการสืบสวนเหตุที่เกิดขึ้นใดในระหว่างการเดินทาง และระงับข้อพิพาทใด ๆ ระหว่างนายเรือ เจ้าหน้าที่ประจำเรือ กับคนประจำเรือเท่าที่กฎหมายและข้อบังคับของรัฐผู้ส่งอนุญาตให้กระทำได้ โดยไม่เสื่อมเสียต่ออำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับ
- (ถ) ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดที่รัฐผู้ส่งมอบหมายให้สถานทำการทางกงสุลซึ่งกฎหมายและข้อบังคับของรัฐผู้รับมิได้ห้ามไว้ หรือซึ่งรัฐผู้รับไม่ได้คัดค้าน หรือตามความตกลงระหว่างประเทศที่ใช้บังคับอยู่ระหว่างรัฐผู้ส่งกับรัฐผู้รับ

ข้อ ๖

การปฏิบัติหน้าที่ทางกงสุลนอกเขตกงสุล

ในพฤติการณ์พิเศษ เจ้าพนักงานกงสุลอาจปฏิบัติหน้าที่นอกเขตกงสุลได้ โดยความยินยอมของรัฐผู้รับ

ข้อ ๗

การปฏิบัติหน้าที่ทางกงสุลในรัฐที่สาม

หลังจากที่ได้แจ้งให้รัฐที่เกี่ยวข้องทราบแล้ว รัฐผู้ส่งอาจมอบหมายให้สถานทำการทางกงสุลที่ตั้งอยู่ในรัฐหนึ่งปฏิบัติหน้าที่ทางกงสุลในอีกรัฐหนึ่งได้ เว้นแต่จะมีการคัดค้านอย่างชัดแจ้งโดยรัฐที่เกี่ยวข้องรัฐใดรัฐหนึ่ง

ข้อ ๘

การปฏิบัติหน้าที่ทางกงสุลในนามของรัฐที่สาม

เมื่อแจ้งอย่างเหมาะสมแก่รัฐผู้รับแล้ว สถานทำการทางกงสุลของรัฐผู้ส่งอาจปฏิบัติหน้าที่ทางกงสุลในรัฐผู้รับในนามของรัฐที่สามได้ เว้นแต่รัฐผู้รับนั้นจะคัดค้าน

ข้อ ๙

ชั้นของหัวหน้าของสถานทำการทางกงสุล

๑. หัวหน้าสถานทำการทางกงสุลแบ่งออกเป็น ๔ ชั้น กล่าวคือ
  - (ก) กงสุลใหญ่
  - (ข) กงสุล
  - (ค) รองกงสุล
  - (ง) ตัวแทนทางกงสุล
๒. วรรค ๑ ของข้อนี้ ไม่เป็นการจำกัดสิทธิของภาคีสัญญาใดที่จะกำหนดตำแหน่งเจ้าพนักงานกงสุลนอกจากหัวหน้าสถานทำการทางกงสุล

ข้อ ๑๐

การแต่งตั้งและการยอมรับหัวหน้าสถานทำการทางกงสุล

๑. รัฐผู้ส่งเป็นผู้แต่งตั้งหัวหน้าสถานทำการทางกงสุลและรัฐผู้รับเป็นผู้ยอมรับบุคคลดังกล่าวให้ปฏิบัติหน้าที่
๒. ภายใต้บังคับของบทบัญญัติของอนุสัญญาฉบับนี้ แบบพิธีสำหรับการแต่งตั้งและการยอมรับหัวหน้าสถานทำการทางกงสุลนั้น กำหนดโดยกฎหมาย ข้อบังคับและประเพณีปฏิบัติของรัฐผู้ส่งและรัฐผู้รับตามลำดับ



ข้อ ๑๑

สัญญาบัตรตราตั้งทางกงสุลหรือการแจ้งการแต่งตั้ง

๑. ในการแต่งตั้งแต่ละครั้ง รัฐผู้ส่งจะมอบเอกสารในรูปสัญญาบัตรตราตั้งหรือสารที่คล้ายกันให้แก่หัวหน้าสถานทำการทางกงสุล ซึ่งรับรองตำแหน่งฐานะของหัวหน้าสถานทำการทางกงสุลและโดยหลักทั่วไป จะระบุชื่อเต็ม ประเภทและชั้นของหัวหน้าสถานทำการทางกงสุล เขตกงสุล และที่ตั้งของสถานทำการทางกงสุล
๒. รัฐผู้ส่งจะส่งสัญญาบัตรตราตั้งหรือสารที่คล้ายกันโดยผ่านวิถีทางการทูตหรือทางอื่นที่เหมาะสมไปยังรัฐบาลแห่งรัฐซึ่งหัวหน้าสถานทำการทางกงสุลจะปฏิบัติหน้าที่ในอาณาเขตของรัฐนั้น
๓. หากรัฐผู้รับเห็นชอบ รัฐผู้ส่งอาจส่งหนังสือแจ้งไปยังรัฐผู้รับซึ่งมีข้อความดังที่กำหนดไว้ในวรรค ๑ ของข้อนี้ แทนสัญญาบัตรตราตั้งหรือสารที่คล้ายกันได้

ข้อ ๑๒

อนุมัติบัตร

๑. หัวหน้าสถานทำการทางกงสุลจะได้รับการยอมรับให้เข้าปฏิบัติหน้าที่ได้โดยการอนุมัติจากรัฐผู้รับ ซึ่งเรียกว่าอนุมัติบัตร การอนุมัตินี้ไม่ว่าจะเป็นในรูปใดก็ตาม
๒. รัฐซึ่งปฏิเสธที่จะให้อนุมัติบัตร ไม่มีพันธะที่จะให้เหตุผลในการปฏิเสธเช่นนั้นแก่รัฐผู้ส่ง
๓. ภายใต้บังคับของบทบัญญัติของข้อ ๑๓ และ ๑๕ หัวหน้าสถานทำการทางกงสุลจะไม่เข้ารับหน้าที่จนกว่าจะได้รับอนุมัติบัตรแล้ว

ข้อ ๑๓

การยอมรับหัวหน้าสถานทำการทางกงสุลเป็นการชั่วคราว

ในระหว่างที่รออนุมัติบัตร หัวหน้าสถานทำการทางกงสุลอาจได้รับการยอมรับให้เข้าปฏิบัติหน้าที่เป็นการชั่วคราว ในกรณีนั้น บทบัญญัติของอนุสัญญานี้จะใช้บังคับ

ข้อ ๑๔

การแจ้งเจ้าหน้าที่ในเขตกงสุล

ในทันทีที่หัวหน้าสถานทำการทางกงสุลได้รับการยอมรับให้เข้าปฏิบัติหน้าที่ แม้เป็นการชั่วคราว รัฐผู้รับจะแจ้งเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในเขตกงสุลทันที รัฐผู้รับจะทำให้แน่ใจด้วยว่ามีมาตรการที่จำเป็นเพื่อให้หัวหน้าสถานทำการทางกงสุลสามารถปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่ได้ และได้รับประโยชน์ของบทบัญญัติของอนุสัญญา

ข้อ ๑๕

การปฏิบัติหน้าที่เป็นการชั่วคราวในตำแหน่งหัวหน้าสถานทำการทางกงสุล

๑. ถ้าหัวหน้าสถานทำการทางกงสุลไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือตำแหน่งหัวหน้าสถานทำการทางกงสุลว่างลง ผู้รักษาการในตำแหน่งหัวหน้าสถานทำการอาจกระทำการในฐานะหัวหน้าสถานทำการทางกงสุลเป็นการชั่วคราว

๒. คณะผู้แทนทางทูตของรัฐผู้ส่ง หรือหัวหน้าสถานทำการทางกงสุล ถ้ารัฐนั้นไม่มีคณะผู้แทน เช่นว่านั้นในรัฐผู้รับ หรือเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจใดของรัฐผู้ส่ง ถ้าหัวหน้าสถานทำการทางกงสุลไม่สามารถกระทำได้ จะแจ้งชื่อเต็มของผู้รักษาการหัวหน้าสถานทำการไปยังกระทรวงการต่างประเทศของรัฐผู้รับ หรือไปยังเจ้าหน้าที่ซึ่งกระทรวงนั้นกำหนด โดยหลักการทั่วไป การแจ้งนี้จะต้องกระทำล่วงหน้า รัฐผู้รับอาจยอมรับบุคคลซึ่งมิใช่ทั้งตัวแทนทางทูตหรือเจ้าพนักงานกงสุลให้เป็นผู้รักษาการในตำแหน่งหัวหน้าสถานทำการได้ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความยินยอมของรัฐผู้รับ

๓. เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของรัฐผู้รับจะให้ความช่วยเหลือและความคุ้มครองแก่ผู้รักษาการในตำแหน่งหัวหน้าสถานทำการ ในขณะที่ผู้รักษาการในตำแหน่งหัวหน้าสถานทำการรักษาการหัวหน้าสถานทำการอยู่นั้น บทบัญญัติของอนุสัญญานี้จะใช้กับบุคคลผู้นั้นบนพื้นฐานเดียวกันกับหัวหน้าสถานทำการทางกงสุลที่เกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตาม รัฐผู้รับไม่มีพันธะที่จะให้แก่ผู้รักษาการในตำแหน่งหัวหน้าสถานทำการซึ่งความสะดวก เอกสิทธิ หรือความคุ้มกันใดที่หัวหน้าสถานทำการทางกงสุลได้อุปโภคภายใต้เงื่อนไขต่าง ๆ ซึ่งผู้รักษาการในตำแหน่งหัวหน้าสถานทำการนั้นมีไม่ครบถ้วน

๔. ในกรณีที่อ้างถึงในวรรค ๑ ของข้อนี้ เมื่อสมาชิกในคณะเจ้าหน้าที่ทางทูตของคณะผู้แทนทางทูตของรัฐผู้ส่งในรัฐผู้รับได้รับการแต่งตั้งโดยรัฐผู้ส่งให้เป็นผู้รักษาการในตำแหน่งหัวหน้าสถานทำการ บุคคลผู้นั้นจะคงได้อุปโภคเอกสิทธิและความคุ้มกันทางทูตต่อไป ถ้ารัฐผู้รับไม่คัดค้าน

ข้อ ๑๖

อาวุโสระหว่างหัวหน้าสถานทำการทางกงสุล

๑. หัวหน้าสถานทำการทางกงสุลจะมีลำดับในแต่ละชั้นตามวันของการให้อนุมัติบัตร
๒. อย่างไรก็ตาม ถ้าหัวหน้าสถานทำการทางกงสุลได้รับการยอมรับให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นการชั่วคราวก่อนได้รับอนุมัติบัตร อาวุโสของหัวหน้าสถานทำการทางกงสุลนั้นจะกำหนดตามวันของการยอมรับชั่วคราวนั้น อาวุโสนี้จะคงไว้หลังจากการให้อนุมัติบัตร
๓. ลำดับอาวุโสระหว่างหัวหน้าสถานทำการทางกงสุลสองคนหรือมากกว่า ซึ่งได้รับอนุมัติบัตรหรือการยอมรับชั่วคราวในวันเดียวกัน จะกำหนดตามวันที่ยื่นสัญญาบัตรตราตั้ง หรือสารที่คล้ายกัน หรือการแจ้งที่อ้างถึงในวรรค ๓ ของข้อ ๑๑ ต่อรัฐผู้รับ
๔. ผู้รักษาการในตำแหน่งหัวหน้าสถานทำการจะมีลำดับอยู่หลังหัวหน้าสถานทำการทางกงสุลทั้งปวง และในระหว่างกันเองแล้ว ผู้รักษาการในตำแหน่งหัวหน้าสถานทำการจะมีลำดับตามวันที่เข้ารับหน้าที่ในฐานะผู้รักษาการในตำแหน่งหัวหน้าสถานทำการดังที่ได้ระบุไว้ในการแจ้งซึ่งกระทำตามวรรค ๒ ของข้อ ๑๕
๕. เจ้าพนักงานกงสุลกิตติมศักดิ์ซึ่งเป็นหัวหน้าสถานทำการทางกงสุล จะมีลำดับในแต่ละชั้นหลังหัวหน้าสถานทำการทางกงสุลอาชีพ ตามลำดับและตามหลักเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ในวรรคก่อน
๖. หัวหน้าสถานทำการทางกงสุลจะมีอาวุโสสูงกว่าเจ้าพนักงานกงสุลซึ่งไม่มีสถานะนั้น

ข้อ ๑๗

การปฏิบัติหน้าที่ทางทูตโดยเจ้าพนักงานกงสุล

๑. ในรัฐที่รัฐผู้ส่งไม่มีคณะผู้แทนทางทูต และไม่มีคณะผู้แทนทางทูตของรัฐที่สามเป็นผู้แทนอยู่ เจ้าพนักงานกงสุลอาจได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ทางทูตได้ด้วยความยินยอมของรัฐผู้รับ และไม่กระทบกระเทือนต่อสถานะทางกงสุลของบุคคลนั้น การปฏิบัติหน้าที่เช่นนั้นโดยเจ้าพนักงานกงสุลจะไม่เป็นการให้สิทธิใดแก่เจ้าพนักงานกงสุลนั้นที่จะเรียกร้องเอกสิทธิและความคุ้มกันทางทูต
๒. หลังจากที่ได้แจ้งรัฐผู้รับแล้ว เจ้าพนักงานกงสุลอาจกระทำการเป็นผู้แทนของรัฐผู้ส่งในองค์การระหว่างรัฐบาลใดก็ได้ เมื่อกระทำการเช่นนั้น บุคคลดังกล่าวจะมีสิทธิที่จะได้อุปโภคเอกสิทธิและความคุ้มกันใดที่ได้ประสาทให้แก่ผู้แทนเช่นว่าโดยกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศ หรือโดยความตกลงระหว่างประเทศ อย่างไรก็ตาม ในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ทางกงสุลใดโดยบุคคลนั้น บุคคลนั้นจะไม่มีสิทธิที่จะได้รับความคุ้มกันจากเขตอำนาจเกินกว่าความคุ้มกันซึ่งเจ้าพนักงานกงสุลมีสิทธิที่จะได้รับตามอนุสัญญานี้

ข้อ ๑๘

การแต่งตั้งบุคคลคนเดียวกันเป็นเจ้าพนักงานกงสุลโดยรัฐสองรัฐหรือมากกว่า

โดยความยินยอมของรัฐผู้รับ รัฐสองรัฐหรือมากกว่าอาจแต่งตั้งบุคคลคนเดียวกันเป็นเจ้าพนักงานกงสุลในรัฐนั้นได้

ข้อ ๑๙

การแต่งตั้งสมาชิกในคณะเจ้าหน้าที่กงสุล

๑. ภายใต้บังคับของบทบัญญัติของข้อ ๒๐ ๒๒ และ ๒๓ รัฐผู้ส่งอาจแต่งตั้งสมาชิกในคณะเจ้าหน้าที่กงสุลได้โดยเสรี
๒. รัฐผู้ส่งจะแจ้งชื่อเต็ม ประเภทและชั้นของเจ้าพนักงานกงสุลทั้งปวง นอกจากหัวหน้าสถานทำการทางกงสุลไปยังรัฐผู้รับ โดยให้มีเวลาเพียงพอที่จะให้รัฐผู้รับใช้สิทธิตามวรรค ๓ ของข้อ ๒๓ ได้ ถ้ารัฐผู้รับประสงค์เช่นนั้น
๓. หากกฎหมายและข้อบังคับของรัฐผู้ส่งกำหนดไว้ รัฐผู้ส่งอาจขอให้รัฐผู้รับให้อนุมัติบัตรแก่เจ้าพนักงานกงสุล นอกเหนือจากหัวหน้าสถานทำการทางกงสุล
๔. หากกฎหมายและข้อบังคับของรัฐผู้รับกำหนดไว้ รัฐผู้รับอาจให้อนุมัติบัตรแก่เจ้าพนักงานกงสุล นอกเหนือจากหัวหน้าสถานทำการทางกงสุล

ข้อ ๒๐

ขนาดของคณะเจ้าหน้าที่กงสุล

เมื่อไม่มีความตกลงอย่างชัดแจ้งในเรื่องขนาดของคณะเจ้าหน้าที่กงสุล รัฐผู้รับอาจกำหนดให้รักษาขนาดของคณะเจ้าหน้าที่ไว้ภายในขอบเขตที่พิจารณาเห็นว่าสมเหตุผลและปกติ โดยคำนึงถึงพฤติการณ์และสภาวะในเขตกงสุลและความจำเป็นของสถานทำการทางกงสุลแห่งนั้นโดยเฉพาะ

ข้อ ๒๑

อาวุโสระหว่างเจ้าพนักงานกงสุลของสถานทำการทางกงสุล

คณะผู้แทนทางทูตของรัฐผู้ส่ง หรือถ้ารัฐนั้นไม่มีคณะผู้แทนเช่นว่าในรัฐผู้รับ หัวหน้าสถานทำการทางกงสุลจะแจ้งลำดับอาวุโสระหว่างเจ้าพนักงานกงสุลของสถานทำการทางกงสุลและการเปลี่ยนแปลงใดของลำดับอาวุโสขึ้นไปยังกระทรวงการต่างประเทศของรัฐผู้รับ หรือไปยังเจ้าหน้าที่ซึ่งกระทรวงนั้นกำหนด

ข้อ ๒๒

สัญชาติของเจ้าพนักงานกงสุล

๑. ในหลักการ เจ้าพนักงานกงสุลควรมีสัญชาติของรัฐผู้ส่ง
๒. เจ้าพนักงานกงสุลนั้นไม่อาจแต่งตั้งจากบรรดาบุคคลซึ่งมีสัญชาติของรัฐผู้รับ เว้นแต่ด้วยความยินยอมอย่างชัดแจ้งของรัฐนั้นซึ่งอาจเพิกถอนในเวลาใดก็ได้
๓. รัฐผู้รับอาจสงวนสิทธิเช่นเดียวกันนี้ในเรื่องเกี่ยวกับคนชาติของรัฐที่สามซึ่งมิได้เป็นคนชาติของรัฐผู้ส่งด้วย

ข้อ ๒๓

บุคคลที่ถูกประกาศว่าไม่พึงปรารถนา

๑. รัฐผู้รับอาจแจ้งรัฐผู้ส่งในเวลาใดก็ได้ว่า เจ้าพนักงานกงสุลเป็นบุคคลที่ไม่พึงปรารถนา หรือว่าสมาชิกอื่นใดในคณะเจ้าหน้าที่กงสุลเป็นที่ไม่พึงยอมรับได้ ในกรณีนั้น รัฐผู้ส่งจะต้องเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องนั้นกลับหรือให้ยุติหน้าที่ของผู้นั้นในสถานทำการทางกงสุล แล้วแต่กรณี
๒. ถ้ารัฐผู้ส่งปฏิเสธหรือไม่ปฏิบัติตามข้อผูกพันภายใต้วรรค ๑ ของข้อนี้ภายในระยะเวลาอันสมควร รัฐผู้รับอาจเพิกถอนอนุมติบัตรจากบุคคลที่เกี่ยวข้องนั้นหรือเลิกถือว่าบุคคลนั้นเป็นสมาชิกในคณะเจ้าหน้าที่กงสุล แล้วแต่กรณี
๓. บุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นสมาชิกในสถานทำการทางกงสุลอาจถูกประกาศว่าเป็นที่ไม่พึงยอมรับได้ ก่อนที่จะมาถึงอาณาเขตของรัฐผู้รับ หรือถ้าอยู่ในรัฐผู้รับแล้ว ก่อนเข้ารับหน้าที่กับสถานทำการทางกงสุล ในกรณีเช่นว่านั้น รัฐผู้ส่งจะต้องเพิกถอนการแต่งตั้งบุคคลนั้น
๔. ในกรณีที่ได้ระบุไว้ในวรรค ๑ และ ๓ ของข้อนี้ รัฐผู้รับไม่มีพันธะที่จะให้เหตุผลในการวินิจฉัยแก่รัฐผู้ส่ง

ข้อ ๒๔

การแจ้งรัฐผู้รับถึงการแต่งตั้ง การมาถึง และการเดินทางออกไป

๑. กระทรวงการต่างประเทศของรัฐผู้รับหรือเจ้าหน้าที่ซึ่งกระทรวงนั้นกำหนด จะต้องได้รับการแจ้งถึง
- (ก) การแต่งตั้งสมาชิกในสถานทำการทางกงสุล การมาถึงหลังจากการแต่งตั้งมาประจำสถานทำการทางกงสุล การเดินทางออกไปครั้งสุดท้าย หรือการสิ้นสุดหน้าที่ของบุคคลนั้น และการเปลี่ยนแปลงอื่นใดอันกระทบกระเทือนสถานะของบุคคลนั้น ซึ่งอาจเกิดขึ้นในระหว่างที่บุคคลนั้นทำงานอยู่กับสถานทำการทางกงสุลนั้น
  - (ข) การมาถึงและการเดินทางออกไปครั้งสุดท้ายของบุคคลในครอบครัวของสมาชิกในสถานทำการทางกงสุล ซึ่งประกอบเป็นส่วนหนึ่งของครัวเรือนของบุคคลดังกล่าว และในกรณีที่เหมาะสม การที่บุคคลใดกลายเป็นหรือยุติการเป็นสมาชิกในครอบครัวเช่นว่านั้น
  - (ค) การมาถึงและการเดินทางออกไปครั้งสุดท้ายของสมาชิกในคณะคนรับใช้ส่วนตัว และในกรณีที่เหมาะสม การสิ้นสุดลงของบริการเช่นว่านั้นของสมาชิกเหล่านั้น
  - (ง) การว่าจ้างและการเลิกจ้างบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ในรัฐผู้รับเป็นสมาชิกในสถานทำการทางกงสุล หรือสมาชิกในคณะคนรับใช้ส่วนตัวซึ่งมีสิทธิที่จะได้รับเอกสิทธิและความคุ้มกัน
๒. เมื่อกระทำได้ จะแจ้งล่วงหน้าถึงการมาถึงและการเดินทางออกไปครั้งสุดท้ายด้วย

ตอน ๒

การสิ้นสุดหน้าที่ทางกงสุล

ข้อ ๒๕

การสิ้นสุดหน้าที่ของสมาชิกในสถานทำการทางกงสุล

นอกจากประการอื่นแล้ว หน้าที่ของสมาชิกในสถานทำการทางกงสุลจะสิ้นสุดลง

- (ก) เมื่อรัฐผู้ส่งได้แจ้งรัฐผู้รับว่า หน้าที่ของบุคคลดังกล่าวได้สิ้นสุดลงแล้ว
- (ข) เมื่อมีการเพิกถอนอนุมติบัตร
- (ค) เมื่อรัฐผู้รับได้แจ้งรัฐผู้ส่งว่า รัฐผู้รับได้เลิกถือว่าบุคคลนั้นเป็นสมาชิกในคณะเจ้าหน้าที่กงสุล

ข้อ ๒๖

การเดินทางออกจากอาณาเขตของรัฐผู้รับ

แม้ในกรณีการขัดกันด้วยอาวุธ รัฐผู้รับจะให้เวลาและความสะดวกตามที่จำเป็นแก่สมาชิกในสถานทำการทางกงสุลและสมาชิกในคณะคนรับใช้ส่วนตัว นอกเหนือไปจากคนชาติของรัฐผู้รับ และสมาชิกในครอบครัวซึ่งประกอบเป็นส่วนหนึ่งของครัวเรือนของบุคคลดังกล่าว โดยไม่คำนึงถึงสัญชาติของบุคคลเหล่านั้น เพื่อให้บุคคลเหล่านั้นสามารถเตรียมการเดินทางออกไป และจากไปได้โดยเร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ภายหลังการสิ้นสุดหน้าที่ของบุคคลที่เกี่ยวข้องนั้น โดยเฉพาะในกรณีจำเป็น รัฐผู้รับจะจัดหาหนะให้สำหรับการขนส่งที่จำเป็นสำหรับตัวบุคคลและทรัพย์สินของบุคคลเหล่านั้น นอกเหนือจากทรัพย์สินที่ได้มาในรัฐผู้รับเป็นทรัพย์สินที่ห้ามส่งออกในเวลาเดินทางออกไป

ข้อ ๒๗

การคุ้มครองสถานที่และบรรณสารทางกงสุล และ  
ผลประโยชน์ของรัฐผู้ส่งในพฤติการณ์พิเศษ

๑. ในกรณีที่มีการตัดความสัมพันธ์ทางกงสุลระหว่างรัฐสองรัฐ
  - (ก) แม้ในกรณีการขัดกันด้วยอาวุธ รัฐผู้รับจะต้องเคารพและคุ้มครองสถานที่ทางกงสุล รวมทั้งทรัพย์สินของสถานทำการทางกงสุลและบรรณสารทางกงสุล
  - (ข) รัฐผู้ส่งอาจมอบหมายการพิทักษ์สถานที่ทางกงสุล รวมทั้งทรัพย์สินซึ่งมีอยู่ในนั้นและบรรณสารทางกงสุลแก่รัฐที่สามซึ่งเป็นที่ยอมรับของรัฐผู้รับ
  - (ค) รัฐผู้ส่งอาจมอบหมายการคุ้มครองผลประโยชน์ของตนและของคนชาติของตนแก่รัฐที่สามซึ่งเป็นที่ยอมรับของรัฐผู้รับ
๒. ในกรณีที่มีการปิดสถานทำการทางกงสุลเป็นการชั่วคราวหรือถาวร ให้นำบทบัญญัติของอนุวรรค (ก) ของวรรค ๑ ของข้อนี้มาใช้ และ
  - (ก) รัฐผู้ส่งแม้จะไม่มีคณะผู้แทนทางทูตแทนตนอยู่ในรัฐผู้รับ ถ้ามีสถานทำการทางกงสุลอีกแห่งหนึ่งอยู่ในอาณาเขตของรัฐนั้น สถานทำการทางกงสุลนั้นอาจได้รับมอบหมายให้พิทักษ์สถานที่ของสถานทำการทางกงสุลที่ได้ปิดลง รวมทั้งทรัพย์สินซึ่งมีอยู่ในนั้นและบรรณสารทางกงสุล และอาจได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ทางกงสุลในเขตของสถานทำการทางกงสุลนั้นด้วยความยินยอมของรัฐผู้รับ หรือ
  - (ข) ถ้ารัฐผู้ส่งไม่มีคณะผู้แทนทางทูตและสถานทำการทางกงสุลอื่นในรัฐผู้รับ ให้นำบทบัญญัติของอนุวรรค (ข) และ (ค) ของวรรค ๑ ของข้อนี้มาใช้

หมวด ๒

ความสะอาด เอกสิทธิและความคุ้มกันเกี่ยวกับสถานทำการทางกงสุล  
เจ้าพนักงานกงสุลอาชีพ และบุคคลอื่นในสถานทำการทางกงสุล

ตอน ๑

ความสะอาด เอกสิทธิและความคุ้มกันเกี่ยวกับสถานทำการทางกงสุล

ข้อ ๒๘

ความสะอาดสำหรับการปฏิบัติงานของสถานทำการทางกงสุล

รัฐผู้รับจะอำนวยความสะดวกอย่างเต็มที่สำหรับการปฏิบัติหน้าที่ของสถานทำการทางกงสุล

ข้อ ๒๙

การใช้ธงชาติและตราประจำชาติ

๑. รัฐผู้ส่งจะมีสิทธิใช้ธงชาติและตราประจำชาติของตนในรัฐผู้รับตามบทบัญญัติของข้อนี้
๒. การชักธงชาติและการแสดงตราประจำชาติของรัฐผู้ส่งอาจกระทำบนอาคารซึ่งสถานทำการทางกงสุลครอบครองอยู่ ที่ประตูทางเข้าของอาคารนั้น ที่อยู่ของหัวหน้าสถานทำการทางกงสุล และที่พาหนะของหัวหน้าสถานทำการทางกงสุลเมื่อใช้ในราชการ
๓. การใช้สิทธิที่ได้ให้โดยข้อนี้ จะต้องคำนึงถึงกฎหมาย ข้อบังคับ และประเพณีปฏิบัติของรัฐผู้รับ

ข้อ ๓๐

สถานที่

๑. รัฐผู้รับจะอำนวยความสะดวกในการได้มาของรัฐผู้ส่งในอาณาเขตของรัฐผู้รับตามกฎหมายและข้อบังคับของรัฐผู้รับ ซึ่งสถานที่ที่จำเป็นสำหรับสถานทำการทางกงสุลของรัฐผู้ส่ง หรือช่วยเหลือรัฐผู้ส่งในการได้สถานที่โดยวิธีอื่น
๒. เมื่อจำเป็น รัฐผู้รับจะช่วยเหลือสถานทำการทางกงสุล ในการได้ที่อยู่ที่เหมาะสมสำหรับสมาชิกในสถานทำการทางกงสุลด้วย



ข้อ ๓๑

ความละเมิดมิได้ของสถานที่ทางกงสุล

๑. สถานที่ทางกงสุลจะถูกละเมิดมิได้เท่าที่กำหนดไว้ในข้อนี้
๒. เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับจะไม่เข้าไปในส่วนใดของสถานที่ทางกงสุล ซึ่งใช้เพื่อความมุ่งประสงค์ในการปฏิบัติงานของสถานทำการทางกงสุลเฉพาะ เว้นแต่ด้วยความยินยอมของหัวหน้าสถานทำการทางกงสุลหรือผู้ที่หัวหน้าสถานทำการทางกงสุลมอบหมาย หรือหัวหน้าคณะผู้แทนทางทูตของรัฐผู้ส่ง อย่างไรก็ตาม ในกรณีเพลิงไหม้หรือวินาศภัยอื่นที่จำต้องกระทำการป้องกันโดยพลัน อาจถือว่าได้รับความยินยอมของหัวหน้าสถานทำการทางกงสุลแล้ว
๓. ภายใต้บังคับของบทบัญญัติของวรรค ๒ ของข้อนี้ รัฐผู้รับมีหน้าที่พิเศษที่จะดำเนินการทั้งปวงที่เหมาะสมเพื่อคุ้มครองสถานที่ทางกงสุลจากการบุกรุก หรือความเสียหายใด และเพื่อป้องกันการรบกวนต่อความสงบของสถานทำการทางกงสุล หรือการทำให้เสื่อมเสียศักดิ์ศรีของสถานทำการทางกงสุล
๔. สถานที่ทางกงสุลและเครื่องเรือน ทรัพย์สินและพาหนะของสถานทำการทางกงสุล จะได้รับความคุ้มครองจากการเรียกเกณฑ์ไม่ว่าในรูปใดเพื่อความมุ่งประสงค์ในการป้องกันประเทศหรือสาธารณูปโภค หากจำเป็นต้องมีการเวนคืนเพื่อความมุ่งประสงค์เช่นว่านั้น จะต้องดำเนินการทั้งปวงที่เป็นไปได้เพื่อหลีกเลี่ยงการขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ทางกงสุล และจะต้องจ่ายค่าทดแทนที่เพียงพอและมีประสิทธิผลแก่รัฐผู้ส่งโดยพลัน

ข้อ ๓๒

การยกเว้นจากการเก็บภาษีของสถานที่ทางกงสุล

๑. สถานที่ทางกงสุลและที่อยู่ของหัวหน้าสถานทำการทางกงสุลอาชีพ ซึ่งรัฐผู้ส่งหรือบุคคลใดที่กระทำการในนามของรัฐผู้ส่งเป็นเจ้าของหรือผู้เช่า จะได้รับยกเว้นจากภาษีอากรทั้งปวงของชาติ ท้องถิ่น หรือเทศบาล นอกจากที่เป็นค่าธรรมเนียมการชำระค่าบริการที่ได้ให้โดยเฉพาะ
๒. การยกเว้นจากการเก็บภาษีที่อ้างถึงในวรรค ๑ ของข้อนี้ จะไม่นำมาใช้กับภาษีอากรเช่นว่านั้น หากผู้ที่ได้ทำสัญญากับรัฐผู้ส่งหรือกับบุคคลที่กระทำการในนามของรัฐผู้ส่งจะต้องชำระภาษีอากรนั้นตามกฎหมายของรัฐผู้รับ

ข้อ ๓๓

ความละเมิดมิได้ของบรรณสารและเอกสารทางกงสุล

บรรณสารและเอกสารทางกงสุลจะถูกละเมิดมิได้ตลอดเวลา และไม่ว่าจะอยู่ ณ ที่ใด

ข้อ ๓๔  
เสรีภาพในการเดินทาง

ภายใต้บังคับของกฎหมายและข้อบังคับของรัฐผู้รับเกี่ยวกับการเข้าไปในเขตซึ่งเป็นที่หวงห้ามหรือที่ควบคุมด้วยเหตุผลของความมั่นคงแห่งชาติ รัฐผู้รับจะประกันเสรีภาพในการเดินทางในอาณาเขตของตนแก่สมาชิกทั้งปวงในสถานทำการทางกงสุล

ข้อ ๓๕  
เสรีภาพในการสื่อสาร

๑. รัฐผู้รับจะอนุญาตและคุ้มครองเสรีภาพในการสื่อสารของสถานทำการทางกงสุลเพื่อความมุ่งประสงค์ในราชการทั้งปวง ในการติดต่อกับรัฐบาล คณะผู้แทนทางทูต และสถานทำการทางกงสุลอื่นของรัฐผู้ส่งไม่ว่าตั้งอยู่ที่ใด สถานทำการทางกงสุลอาจใช้วิธีการที่เหมาะสมทั้งปวง รวมทั้งผู้ถือสารทางทูตหรือกงสุล กงทูตหรือกงสุล และข้อความเป็นรหัสหรือกุญแจรหัส อย่างไรก็ตาม สถานทำการทางกงสุลอาจติดตั้งและใช้เครื่องส่งวิทยุได้ด้วยความยินยอมของรัฐผู้รับเท่านั้น
๒. หนังสือติดต่อทางราชการของสถานทำการทางกงสุลจะถูกละเมิดมิได้ หนังสือติดต่อทางราชการหมายถึง หนังสือติดต่อทั้งปวงเกี่ยวกับสถานทำการทางกงสุล และหน้าที่ของสถานทำการทางกงสุล
๓. กงทูตหรือกงสุลจะไม่ถูกเปิดหรือถูกกักไว้ อย่างไรก็ตาม ถ้าเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของรัฐผู้รับมีเหตุผลอันหนักแน่นที่เชื่อได้ว่า กงทูตหรือกงสุลนั้นนอกเหนือจากหนังสือติดต่อ เอกสาร หรือสิ่งของตามวรรค ๔ ของข้อนี้ เจ้าหน้าที่เหล่านั้นอาจร้องขอให้ผู้แทนที่ได้รับมอบอำนาจของรัฐผู้ส่งเปิดกงทูตหรือกงสุลของตน ถ้าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ส่งปฏิเสธการร้องขอนี้ กงทูตหรือกงสุลนั้นจะถูกส่งกลับไปยังต้นทาง
๔. หีบห่อที่ประกอบเป็นกงทูตหรือกงสุลจะต้องมีเครื่องหมายภายนอกที่เห็นได้แสดงสถานะของกงทูตหรือกงสุล และอาจบรรจุหนังสือติดต่อทางราชการและเอกสาร หรือสิ่งของซึ่งมุ่งใช้ในทางราชการโดยเฉพาะเท่านั้น
๕. ผู้ถือสารทางกงสุลจะได้รับเอกสารราชการแสดงสถานะของตนและจำนวนหีบห่อที่ประกอบเป็นกงทูตหรือกงสุล เว้นแต่ด้วยความยินยอมของรัฐผู้รับผู้ถือสารทางกงสุลจะต้องไม่เป็นทั้งคนชาติของรัฐผู้รับ หรือ เว้นแต่จะเป็นคนชาติของรัฐผู้ส่ง ไม่เป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ถาวรในรัฐผู้รับ ในการปฏิบัติหน้าที่ของตน ผู้ถือสารทางกงสุลจะได้รับความคุ้มครองจากรัฐผู้รับ ผู้ถือสารทางกงสุลจะอุปโภคความละเมิดมิได้ในตัวบุคคล และจะต้องไม่ถูกจับกุมหรือกักขังในลักษณะใด

๖. รัฐผู้ส่ง คณะผู้แทนทางทูตและสถานทำการทางกงสุลอาจแต่งตั้งผู้ถือสารทางกงสุลเฉพาะกรณีได้ ในกรณีเช่นว่านี้ ให้นำบทบัญญัติของวรรค ๕ ของข้อนี้มาใช้ด้วย เว้นแต่ความคุ้มกันที่ระบุไว้ในวรรคนั้นจะสิ้นสุดลงเมื่อผู้ถือสารเช่นว่านั้นได้ส่งถุงทางกงสุลในความรับผิดชอบให้แก่ผู้รับแล้ว
๗. ถุงทางกงสุลอาจถูกมอบหมายให้กับผู้บังคับการของเรือหรือเครื่องบินพาณิชย์ซึ่งมีกำหนดการถึงท่าเข้าเมืองที่ได้รับอนุญาต ผู้บังคับการของเรือหรือเครื่องบินพาณิชย์นั้นจะได้รับเอกสารราชการแสดงจำนวนหีบห่อที่ประกอบเป็นถุงทางกงสุล แต่ไม่ให้ถือว่าผู้บังคับการของเรือหรือเครื่องบินพาณิชย์เป็นผู้ถือสารทางกงสุล สถานทำการทางกงสุลอาจส่งสมาชิกในสถานทำการทางกงสุลคนหนึ่งไปรับมอบถุงทางกงสุลโดยตรงและอย่างเสรีจากผู้บังคับการของเรือหรือเครื่องบินนั้น โดยการตกลงกับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นที่เหมาะสม

ข้อ ๓๖

การสื่อสารและการติดต่อกับคนชาติของรัฐผู้ส่ง

๑. เพื่ออำนวยความสะดวกแก่การปฏิบัติหน้าที่ทางกงสุลในส่วนเกี่ยวกับคนชาติของรัฐผู้ส่ง
- (ก) เจ้าพนักงานกงสุลจะมีเสรีภาพที่จะสื่อสารและเข้าถึงคนชาติของรัฐผู้ส่ง คนชาติของรัฐผู้ส่งจะมีเสรีภาพเช่นเดียวกันในส่วนที่เกี่ยวกับการสื่อสารและการเข้าถึงเจ้าพนักงานกงสุลของรัฐผู้ส่ง
  - (ข) ถ้าคนชาติของรัฐผู้ส่งร้องขอ เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของรัฐผู้รับจะต้องแจ้งให้สถานทำการทางกงสุลของรัฐผู้ส่งทราบโดยไม่ชักช้า ถ้าคนชาติของรัฐนั้นถูกจับกุม หรือถูกขังไว้ในเรือนจำ หรือถูกควบคุมตัวระหว่างการดำเนินคดี หรือถูกกักขังในลักษณะอื่นใดภายในเขตกงสุล การสื่อสารใดที่มีถึงสถานทำการทางกงสุลโดยบุคคลที่ถูกจับกุมที่อยู่ในเรือนจำ ที่ถูกควบคุม หรือที่ถูกกักขังนั้น เจ้าหน้าที่ดังกล่าวจะต้องส่งต่อไปโดยไม่ชักช้าด้วย เจ้าหน้าที่ดังกล่าวจะต้องแจ้งให้บุคคลที่เกี่ยวข้องทราบโดยไม่ชักช้าถึงสิทธิของบุคคลผู้นั้นตามอนุวรรคนี
  - (ค) เจ้าพนักงานกงสุลมีสิทธิเข้าเยี่ยมคนชาติของรัฐผู้ส่งซึ่งอยู่ในเรือนจำ ถูกควบคุม หรือถูกกักขัง สนทนาและติดต่อทางหนังสือกับคนชาติดังกล่าว และจัดให้มีผู้แทนทางกฎหมายของบุคคลเช่นว่านี้ เจ้าพนักงานกงสุลมีสิทธิเข้าเยี่ยมคนชาติของรัฐผู้ส่งคนใดซึ่งอยู่ในเรือนจำ ถูกควบคุม หรือถูกกักขังในเขตของตนตามคำพิพากษาของศาลด้วย อย่างไรก็ตาม เจ้าพนักงานกงสุลต้องงดเว้นการดำเนินการแทนคนชาติซึ่งอยู่ในเรือนจำ ถูกควบคุม หรือถูกกักขัง ถ้าคนชาติผู้นั้นคัดค้านการกระทำเช่นว่านั้นโดยชัดแจ้ง

๒. สิทธิที่อ้างถึงในวรรค ๑ ของข้อนี้ จะต้องใช้ให้สอดคล้องกับกฎหมายและข้อบังคับของรัฐผู้รับ ภายใต้เงื่อนไขว่ากฎหมายและข้อบังคับดังกล่าวต้องให้ผลอย่างเต็มที่ต่อความมุ่งประสงค์ที่ได้มุ่งประสาทสิทธิไว้ตามข้อนี้

ข้อ ๓๗

การแจ้งในกรณีตาย แต่งตั้งผู้ปกครอง หรือผู้ดูแลผลประโยชน์  
เรืออับปาง และอุบัติเหตุทางอากาศ

- หากเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของรัฐผู้รับมีข่าวที่เกี่ยวข้อง เจ้าหน้าที่เชื่อนว่านั้นมีหน้าที่
- (ก) แจ้งสถานทำการทางกงสุลในเขตที่การตายได้เกิดขึ้นโดยไม่ชักช้าในกรณีคนชาติของรัฐผู้ส่งตาย
  - (ข) แจ้งสถานทำการทางกงสุลที่มีอำนาจโดยไม่ชักช้าถึงกรณีใดที่ปรากฏว่าการแต่งตั้งผู้ปกครองหรือผู้ดูแลผลประโยชน์จะเป็นประโยชน์แก่ผู้เยาว์หรือบุคคลอื่นที่หย่อนความสามารถ ซึ่งเป็นคนชาติของรัฐผู้ส่ง อย่างไรก็ดี การแจ้งเช่นนี้จะไม่เสื่อมเสียต่อการใช้กฎหมายและข้อบังคับของรัฐผู้รับเกี่ยวกับการแต่งตั้งเชื่อนว่านั้น
  - (ค) แจ้งสถานทำการทางกงสุลที่อยู่ใกล้กับสถานที่เกิดเหตุที่สุดโดยไม่ชักช้า ถ้าเรือที่มีสัญชาติของรัฐผู้ส่งอับปางหรือเกยตื้นในทะเลอาณาเขตหรือน่านน้ำภายในของรัฐผู้รับ หรือถ้าเครื่องบินที่จดทะเบียนในรัฐผู้ส่งประสบอุบัติเหตุในอาณาเขตของรัฐผู้รับ

ข้อ ๓๘

การสื่อสารกับเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับ

ในการปฏิบัติหน้าที่ เจ้าพนักงานกงสุลอาจติดต่อกับ

- (ก) เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นผู้มีอำนาจของเขตกงสุล
- (ข) เจ้าหน้าที่ส่วนกลางผู้มีอำนาจของรัฐผู้รับ ถ้าและเท่าที่กฎหมาย ข้อบังคับ และประเพณีปฏิบัติของรัฐผู้รับ หรือความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องอนุญาตให้กระทำได้

ข้อ ๓๙

ค่าธรรมเนียมและค่าบริการทางกงสุล

๑. ในอาณาเขตของรัฐผู้รับ สถานทำการทางกงสุลอาจเรียกเก็บค่าธรรมเนียมและค่าบริการสำหรับการกระทำทางกงสุล ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายและข้อบังคับของรัฐผู้ส่ง
๒. เงินที่เก็บได้ในรูปค่าธรรมเนียม และค่าบริการที่อ้างถึงในวรรค ๑ ของข้อนี้ และไปรับเงินค่าธรรมเนียมหรือค่าบริการเช่นว่านั้น จะได้รับยกเว้นจากภาษีอากรทั้งปวงในรัฐผู้รับ

ตอน ๒

ความสะดวก เอกสิทธิและความคุ้มกันเกี่ยวกับเจ้าพนักงานกงสุลอาชีพ  
และสมาชิกในสถานทำการทางกงสุลอื่น

ข้อ ๔๐

การคุ้มครองเจ้าพนักงานกงสุล

รัฐผู้รับจะปฏิบัติต่อเจ้าพนักงานกงสุลด้วยความเคารพตามควร และจะดำเนินการที่เหมาะสมทั้งปวงเพื่อป้องกันการประทุษร้ายใดต่อตัวบุคคล เสรีภาพ หรือศักดิ์ศรีของเจ้าพนักงานดังกล่าว

ข้อ ๔๑

ความละเมิดมิได้ในตัวบุคคลของเจ้าพนักงานกงสุล

๑. เจ้าพนักงานกงสุลจะต้องไม่ถูกจับกุมหรือกักขังในระหว่างการดำเนินคดี เว้นแต่ในกรณีอาชญากรรมที่ร้ายแรง และตามคำวินิจฉัยของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในกระบวนการยุติธรรม
๒. เว้นแต่ในกรณีที่ระบุไว้ในวรรค ๑ ของข้อนี้ เจ้าพนักงานกงสุลจะไม่ถูกขังไว้ในเรือนจำ หรือถูกจำกัดเสรีภาพส่วนบุคคลในลักษณะใด เว้นแต่เป็นการปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของศาลที่มีผลถึงที่สุดแล้ว
๓. ถ้ามีการดำเนินคดีอาญาต่อเจ้าพนักงานกงสุล เจ้าพนักงานกงสุลนั้นต้องปรากฏตัวต่อหน้าเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ อย่างไรก็ตาม การดำเนินคดีจะต้องกระทำด้วยความเคารพตามที่เจ้าพนักงานกงสุลนั้นพึงได้รับโดยเหตุแห่งตำแหน่งทางราชการของเจ้าพนักงานดังกล่าว เว้นแต่ในกรณีที่ระบุไว้ในวรรค ๑ ของข้อนี้ จะต้องกระทำในลักษณะที่จะขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ทางกงสุลให้น้อยที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ในพฤติการณ์ที่กล่าวในวรรค ๑ ของข้อนี้ เมื่อมีความจำเป็นที่จะต้องกักขังเจ้าพนักงานกงสุล การดำเนินคดีต่อเจ้าพนักงานกงสุลจะต้องกระทำโดยใช้เวลาให้น้อยที่สุด

ข้อ ๔๒

การแจ้งการจับกุม กักขัง หรือการดำเนินคดี

ในกรณีที่มีการจับกุมหรือกักขังสมาชิกในคณะเจ้าหน้าที่กงสุลระหว่างการดำเนินคดี หรือมีการดำเนินคดีอาญาต่อบุคคลดังกล่าว รัฐผู้รับจะต้องแจ้งให้หัวหน้าสถานทำการทางกงสุลทราบโดยพลัน หากมีการใช้มาตรการเช่นว่านั้นกับหัวหน้าสถานทำการทางกงสุลเองแล้ว รัฐผู้รับจะต้องแจ้งให้รัฐผู้ส่งทราบโดยวิธีทางการทูต

ข้อ ๔๓

ความคุ้มกันจากเขตอำนาจ

๑. เจ้าพนักงานกงสุลและลูกจ้างทางกงสุล จะไม่อยู่ภายใต้เขตอำนาจของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมหรือเจ้าหน้าที่ปกครองของรัฐผู้รับในส่วนที่เกี่ยวกับการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ทางกงสุล
๒. อย่างไรก็ตาม บทบัญญัติของวรรค ๑ ของข้อนี้ จะไม่ใช้ในส่วนที่เกี่ยวกับการดำเนินคดีทางแพ่ง
  - (ก) ที่เกิดจากสัญญาที่ได้กระทำโดยเจ้าพนักงานกงสุลหรือลูกจ้างทางกงสุล ซึ่งมิได้ทำสัญญาในฐานะตัวแทนของรัฐผู้ส่งอย่างชัดแจ้งหรือโดยปริยาย หรือ
  - (ข) โดยบุคคลที่สาม สำหรับความเสียหายที่เกิดจากอุบัติเหตุในรัฐผู้รับอันเนื่องมาจากยานพาหนะ เรือ หรือเครื่องบิน

ข้อ ๔๔

พันธะในการให้การ

๑. สมาชิกในสถานทำการทางกงสุลอาจถูกเรียกให้ไปปรากฏตัวในฐานะพยานในระหว่างการดำเนินคดีทางศาล หรือทางปกครอง ลูกจ้างทางกงสุลหรือสมาชิกในคณะเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริการจะต้องไม่ปฏิเสธที่จะให้การ เว้นแต่ในกรณีที่กล่าวไว้ในวรรค ๓ ของข้อนี้ หากเจ้าพนักงานกงสุลปฏิเสธที่จะกระทำเช่นว่านั้น ก็ไม่อาจใช้มาตรการบังคับหรือลงโทษกับเจ้าพนักงานดังกล่าวได้
๒. เจ้าหน้าที่ซึ่งต้องการคำให้การของเจ้าพนักงานกงสุลจะต้องหลีกเลี่ยงการแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานกงสุล หากเป็นไปได้เจ้าหน้าที่ดังกล่าวอาจมารับคำให้การ เช่นว่า ณ ที่อยู่ของเจ้าพนักงานกงสุล หรือที่สถานทำการทางกงสุล หรือรับคำแถลงเป็นลายลักษณ์อักษรจากเจ้าพนักงานกงสุล

๓. สมาชิกในสถานทำการทางกงสุลไม่มีพันธะที่จะให้การในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ หรือที่จะให้หนังสือติดต่อและเอกสารราชการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ สมาชิกในสถานทำการทางกงสุลมีสิทธิที่จะปฏิเสธไม่ให้การในฐานะพยานผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับกฎหมายของรัฐผู้ส่งด้วย

ข้อ ๔๕

การสละเอกสิทธิ์และความคุ้มกัน

๑. รัฐผู้ส่งอาจสละเอกสิทธิ์และความคุ้มกันใดที่ได้บัญญัติไว้ในข้อ ๔๑ ๔๓ และ ๔๔ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสมาชิกในสถานทำการทางกงสุล
๒. การสละในทุกกรณีจะต้องชัดเจน เว้นแต่ที่ได้บัญญัติไว้ในวรรค ๓ ของข้อนี้ และจะต้องแจ้งไปยังรัฐผู้รับเป็นลายลักษณ์อักษร
๓. การริเริ่มคดีโดยเจ้าพนักงานกงสุลหรือลูกจ้างทางกงสุลในเรื่องที่ตนอาจได้อุปโภคความคุ้มกันจากเขตอำนาจตามข้อ ๔๓ จะตัดบุคคลดังกล่าวจากการอ้างความคุ้มกันจากเขตอำนาจในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการฟ้องคดีนั้น
๔. การสละความคุ้มกันจากเขตอำนาจเพื่อความมุ่งประสงค์ในการดำเนินคดีทางแพ่งหรือทางปกครองจะไม่ถือว่าเป็นการสละความคุ้มกันจากมาตรการการบังคับคดีอันเป็นผลจากคำวินิจฉัย ซึ่งจำเป็นจะต้องมีการสละในส่วนที่เกี่ยวข้องกับมาตรการเช่นนั้นต่างหากอีก

ข้อ ๔๖

การยกเว้นการจดทะเบียนคนต่างด้าวและใบอนุญาตถิ่นที่อยู่

๑. เจ้าพนักงานกงสุลและลูกจ้างทางกงสุลและสมาชิกในครอบครัวซึ่งประกอบเป็นส่วนหนึ่งของครัวเรือนของบุคคลดังกล่าว จะได้รับยกเว้นจากข้อผูกพันทั้งปวงตามกฎหมายและข้อบังคับของรัฐผู้รับ เกี่ยวกับการจดทะเบียนคนต่างด้าวและใบอนุญาตถิ่นที่อยู่
๒. อย่างไรก็ตาม บทบัญญัติของวรรค ๑ ของข้อนี้ จะไม่ใช้กับลูกจ้างทางกงสุลใดผู้ซึ่งมิได้เป็นลูกจ้างประจำของรัฐผู้ส่งหรือผู้ซึ่งประกอบอาชีพส่วนตัวอันมีรายได้ในรัฐผู้รับหรือสมาชิกในครอบครัวของลูกจ้างนั้น

ข้อ ๔๗

การยกเว้นใบอนุญาตทำงาน

๑. ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ให้แก่รัฐผู้ส่ง สมาชิกในสถานทำการทางกงสุลจะได้รับ

ยกเว้นจากข้อผูกพันใดเกี่ยวกับใบอนุญาตทำงานที่กำหนดโดยกฎหมายและข้อบังคับของรัฐผู้รับเกี่ยวกับการจ้างงานคนต่างด้าว

๒. สมาชิกในคณะคนรับใช้ส่วนตัวของเจ้าพนักงานกงสุลและของลูกจ้างทางกงสุล จะได้รับยกเว้นจากข้อผูกพันที่อ้างถึงในวรรค ๑ ของข้อนี้ ถ้ามิได้ประกอบอาชีพอันมีรายได้อื่นในรัฐผู้รับ

#### ข้อ ๔๘

##### การยกเว้นจากการประกันสังคม

๑. ภายใต้บังคับของบทบัญญัติของวรรค ๓ ของข้อนี้ สมาชิกในสถานทำการทางกงสุลในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ให้แก่รัฐผู้ส่ง และสมาชิกในครอบครัวซึ่งประกอบเป็นส่วนหนึ่งของครัวเรือนของบุคคลดังกล่าวจะได้รับยกเว้นจากบทบัญญัติกฎหมายประกันสังคมซึ่งอาจใช้บังคับอยู่ในรัฐผู้รับ

๒. การยกเว้นที่ได้บัญญัติไว้ในวรรค ๑ ของข้อนี้ จะใช้กับสมาชิกในคณะคนรับใช้ส่วนตัวซึ่งรับจ้างสมาชิกในสถานทำการทางกงสุลแต่อย่างเดียว โดยมีเงื่อนไขว่า

(ก) บุคคลดังกล่าวมิใช่เป็นคนชาติ หรือผู้มีถิ่นที่อยู่ถาวรในรัฐผู้รับ และ

(ข) บุคคลดังกล่าวได้รับการคุ้มครองจากบทบัญญัติกฎหมายประกันสังคมซึ่งใช้บังคับอยู่ในรัฐผู้ส่ง หรือรัฐที่สามแล้ว

๓. สมาชิกในสถานทำการทางกงสุลซึ่งจ้างบุคคลซึ่งไม่ได้รับการยกเว้น ตามที่ได้บัญญัติไว้ในวรรค ๒ ของข้อนี้ จะปฏิบัติตามข้อผูกพันของบทบัญญัติกฎหมายประกันสังคมของรัฐผู้รับซึ่งใช้บังคับต่อนายจ้าง

๔. การยกเว้นที่ได้บัญญัติไว้ในวรรค ๑ และ ๒ ของข้อนี้ จะไม่ตัดการเข้าร่วมโดยสมัครใจในระบบการประกันสังคมของรัฐผู้รับ โดยมีเงื่อนไขว่า รัฐนั้นอนุญาตการเข้าร่วมเช่นนั้น

#### ข้อ ๔๙

##### การยกเว้นจากการเก็บภาษี

๑. เจ้าพนักงานกงสุลและลูกจ้างทางกงสุล และสมาชิกในครอบครัวซึ่งประกอบเป็นส่วนหนึ่งของครัวเรือนของบุคคลดังกล่าว จะได้รับยกเว้นจากภาษีอากรทั้งปวงของชาติ ท้องถิ่น หรือเทศบาล ในส่วนบุคคลหรือในทรัพย์สิน เว้นแต่

(ก) ภาษีทางอ้อมชนิดที่ตามปกติรวมอยู่ในราคาสินค้าหรือบริการแล้ว

(ข) ภาษีอากรเก็บจากอสังหาริมทรัพย์ส่วนตัวซึ่งตั้งอยู่ในอาณาเขตของรัฐผู้รับ

ภายใต้บังคับของบทบัญญัติของข้อ ๓๒



- (ค) ภาษีมรดก และค่าธรรมเนียมการโอน ที่เรียกเก็บโดยรัฐผู้รับภายใต้บังคับของบทบัญญัติของข้อ ๕๑ วรรค (ข)
  - (ง) ภาษีอากรเก็บจากเงินได้ส่วนตัว รวมทั้งผลได้จากทุนซึ่งมีแหล่งที่มาในรัฐผู้รับ และภาษีเก็บจากเงินทุนที่เกี่ยวกับการลงทุนในการประกอบการพาณิชย์ หรือการเงินในรัฐผู้รับ
  - (จ) ค่าบริการซึ่งเรียกเก็บสำหรับบริการที่ได้ให้โดยเฉพาะ
  - (ฉ) ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียน ค่าธรรมเนียมศาลหรือสำนวนความ ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนการจ้างอสังหาริมทรัพย์ และอากรแสตมป์ ภายใต้บังคับของบทบัญญัติของข้อ ๓๒
๒. สมาชิกในคณะเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริการจะได้รับยกเว้นจากภาษีอากรที่เก็บจากค่าจ้างซึ่งได้รับสำหรับบริการ
๓. สมาชิกในสถานทำการทางกงสุลซึ่งว่าจ้างบุคคลซึ่งไม่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับค่าจ้างหรือเงินเดือนในรัฐผู้รับ จะต้องปฏิบัติตามข้อผูกพันที่กฎหมายและข้อบังคับของรัฐนั้นใช้บังคับต่อนายจ้างเกี่ยวกับการเรียกเก็บภาษีเงินได้

#### ข้อ ๕๐

#### การยกเว้นจากอากรศุลกากรและการตรวจสอบ

๑. รัฐผู้รับจะอนุญาตให้นำเข้าและยกเว้นจากอากรศุลกากร ภาษี และค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้องทั้งปวงนอกจากค่าธรรมเนียมในการเก็บรักษา การขนส่งและบริการที่คล้ายกัน ตามกฎหมายและข้อบังคับซึ่งรัฐผู้รับอาจกำหนดใช้ กับ
- (ก) สิ่งของสำหรับใช้ในราชการของสถานทำการทางกงสุล
  - (ข) สิ่งของสำหรับใช้ส่วนตัวของเจ้าพนักงานกงสุลหรือสมาชิกในครอบครัวซึ่งประกอบเป็นส่วนหนึ่งของครัวเรือนของบุคคลดังกล่าว รวมทั้งสิ่งของที่มุ่งใช้สำหรับการตั้งครัวเรือนของบุคคลดังกล่าว สิ่งของที่มุ่งใช้สำหรับการบริโภคจะต้องไม่เกินปริมาณที่จำเป็นสำหรับการใช้โดยตรงโดยบุคคลที่เกี่ยวข้อง
๒. ลูกจ้างทางกงสุลจะอุปโภคเอกสิทธิ และสิทธิยกเว้นที่ระบุในวรรค ๑ ของข้อนี้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งของที่นำเข้าในเวลาที่ได้รับหน้าที่ครั้งแรก
๓. หีบห่อส่วนตัวที่มากับเจ้าพนักงานกงสุลและสมาชิกในครอบครัวซึ่งประกอบเป็นส่วนหนึ่งของครัวเรือนของบุคคลดังกล่าว จะได้รับยกเว้นจากการตรวจสอบ การตรวจสอบอาจกระทำได้เฉพาะเมื่อมีเหตุผลหนักแน่นที่ทำให้เชื่อว่าหีบห่อนั้นบรรจุสิ่งของนอกเหนือไปจากที่อ้างถึงในอนุวรรค (ข) ของวรรค ๑ ของข้อนี้ หรือสิ่งของซึ่งการนำเข้าหรือส่งออกต้องห้ามตามกฎหมายและข้อบังคับของรัฐผู้รับ

หรือซึ่งอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายและข้อบังคับว่าด้วยการกักตรวจโรคของรัฐนั้น การตรวจสอบ  
เช่นว่านี้จะต้องกระทำต่อหน้าเจ้าพนักงานกงสุลหรือสมาชิกในครอบครัวที่เกี่ยวข้องของบุคคลดังกล่าว

ข้อ ๕๑

กองมรดกของสมาชิกในสถานทำการทางกงสุล  
หรือของสมาชิกในครอบครัวของบุคคลดังกล่าว

ในกรณีที่สมาชิกในสถานทำการทางกงสุลหรือสมาชิกในครอบครัวซึ่งประกอบเป็นส่วนของ  
ครัวเรือนของบุคคลดังกล่าวตาย รัฐผู้รับ

- (ก) จะอนุญาตให้ส่งออกซึ่งสังหาริมทรัพย์ของผู้ตาย ยกเว้นทรัพย์สินเช่นว่าใดที่ได้มา  
ในรัฐผู้รับนั้นต้องห้ามส่งออกในเวลาที่ยุคคลดังกล่าวตาย
- (ข) จะไม่เรียกเก็บภาษีมรดกและค่าธรรมเนียมการโอนของชาติ ท้องถิ่น หรือเทศบาล  
จากสังหาริมทรัพย์ซึ่งอยู่ในรัฐผู้รับเพียงเพราะการที่ผู้ตายอยู่ในรัฐนั้นในฐานะ  
สมาชิกในสถานทำการทางกงสุล หรือในฐานะสมาชิกในครอบครัวของสมาชิกใน  
สถานทำการทางกงสุล

ข้อ ๕๒

การยกเว้นจากการให้บริการและให้ส่วนบำรุงส่วนบุคคล

รัฐผู้รับจะยกเว้นให้กับสมาชิกในสถานทำการทางกงสุลและสมาชิกในครอบครัว  
ซึ่งประกอบเป็นส่วนของครัวเรือนของบุคคลดังกล่าว จากการให้บริการส่วนบุคคลทั้งปวง จากการให้  
บริการสาธารณะทั้งปวงไม่ว่าชนิดใดก็ตาม และจากพันธะทางทหาร เช่น พันธะที่เกี่ยวกับการ  
การเรียกเกณฑ์ ส่วนบำรุงและการเรียกเอาที่อยู่เพื่อกรทหาร

ข้อ ๕๓

การเริ่มต้นและการสิ้นสุดของเอกสิทธิและความคุ้มกันทางกงสุล

๑. สมาชิกในสถานทำการทางกงสุลทุกคนจะอุปโภคเอกสิทธิและความคุ้มกันที่ได้บัญญัติไว้ใน  
อนุสัญญาฯ นี้ ตั้งแต่ขณะที่บุคคลนั้นเข้ามาในอาณาเขตของรัฐผู้รับในการเดินทางมารับตำแหน่ง หรือถ้า  
อยู่ในอาณาเขตของรัฐผู้รับแล้ว ตั้งแต่บุคคลนั้นปฏิบัติหน้าที่กับสถานทำการทางกงสุล

๒. สมาชิกในครอบครัวของสมาชิกในสถานทำการทางกงสุลซึ่งประกอบเป็นส่วนหนึ่งของครัวเรือนของบุคคลดังกล่าวและสมาชิกในคณะคนรับใช้ส่วนตัวของสมาชิกในสถานทำการทางกงสุล จะได้ออกสิทธิและความคุ้มกันที่บัญญัติไว้ในอนุสัญญานี้ ตั้งแต่วันที่สมาชิกในสถานทำการทางกงสุลนั้นได้อุปโภคเอกสิทธิและความคุ้มกันตามวรรค ๑ ของข้อนี้ หรือตั้งแต่วันที่เข้ามาในอาณาเขตของรัฐผู้รับ หรือตั้งแต่วันที่เข้าเป็นสมาชิกในครอบครัวหรือสมาชิกในคณะคนรับใช้ส่วนตัวเช่นว่านั้น แล้วแต่ว่าวันไหนจะหลังที่สุด

๓. เมื่อหน้าที่ของสมาชิกในสถานทำการทางกงสุลสิ้นสุดลง เอกสิทธิและความคุ้มกันของบุคคลดังกล่าว และของสมาชิกในครอบครัวซึ่งประกอบเป็นส่วนหนึ่งของครัวเรือนของบุคคลดังกล่าว หรือของสมาชิกในคณะคนรับใช้ส่วนตัวของบุคคลดังกล่าว ตามปกติจะสิ้นสุดลงขณะที่บุคคลที่เกี่ยวข้องออกไปจากรัฐผู้รับ หรือเมื่อสิ้นระยะเวลาอันสมเหตุผลที่จะกระทำเช่นนั้น แล้วแต่ว่าเวลาไหนจะถึงก่อน แต่จะยังมีเอกสิทธิและความคุ้มกันอยู่จนถึงเวลานั้นแม้ในกรณีที่มีการขัดกันด้วยอาวุธ ในกรณีของบุคคลที่อ้างถึงในวรรค ๒ ของข้อนี้ เอกสิทธิและความคุ้มกันของบุคคลดังกล่าวจะสิ้นสุดลงเมื่อบุคคลดังกล่าวยุติการเป็นส่วนหนึ่งของครัวเรือนหรือการรับใช้สมาชิกในสถานทำการทางกงสุล อย่างไรก็ตามหากบุคคลเช่นว่านั้นเจตนาจะออกจากรัฐผู้รับภายในระยะเวลาอันสมเหตุผลหลังจากนั้น เอกสิทธิและความคุ้มกันของบุคคลดังกล่าวจะมีอยู่จนถึงเวลาที่บุคคลนั้นเดินทางออกไป

๔. อย่างไรก็ตามในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการกระทำโดยเจ้าพนักงานกงสุลหรือลูกจ้างทางกงสุลในการปฏิบัติหน้าที่นั้น ความคุ้มกันจากเขตอำนาจจะคงมีอยู่โดยไม่มีข้อจำกัดเวลา

๕. ในกรณีสมาชิกในสถานทำการทางกงสุลตาย สมาชิกในครอบครัวซึ่งประกอบเป็นส่วนหนึ่งของครัวเรือนของบุคคลดังกล่าวจะคงได้อุปโภคเอกสิทธิและความคุ้มกันที่ได้ประสาทให้ต่อไปจนกว่าบุคคลนั้นจะออกจากรัฐผู้รับ หรือจนกว่าจะสิ้นระยะเวลาอันสมเหตุผลที่จะสามารถกระทำเช่นนั้นได้ แล้วแต่ว่าเวลาไหนจะถึงก่อน

#### ข้อ ๕๔

#### พันธะของรัฐที่สาม

๑. ขณะที่ไปรับ หรือกลับเข้ารับตำแหน่งของตน หรือกลับไปยังรัฐผู้ส่ง ถ้าเจ้าพนักงานกงสุลผ่านหรืออยู่ในอาณาเขตของรัฐที่สามซึ่งได้ให้การตรวจลงตรา หากการตรวจลงตรานั้นจำเป็น รัฐที่สามจะประสาทความคุ้มกันทั้งปวงที่ได้บัญญัติไว้ในข้ออื่นของอนุสัญญานี้ตามที่จำเป็นให้แก่บุคคลดังกล่าว เพื่อประกันการผ่านหรือการกลับของเจ้าพนักงานกงสุล การปฏิบัติเช่นเดียวกันนี้จะใช้กับกรณีของ